

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TƏHSİL NAZİRLİYİ
BAKİ DÖVLƏT UNİVERSİTETİ**

Beynəlxalq münasibətlər və
İqtisadiyyat fakültəsi Elmi
Şurasının 04.05.2017-ci il tarixli
7 saylı protokolu

“Təsdiq edirəm”
Elmi Şuranın sədri,
prof.Z.M.Həsənalıyev

**5312.01 – “Sahə İqtisadiyyatı”
İxtisası üzrə
Doktorluq İmtahanı
Proqramı**

Bakı - 2017

Mövzu № 1. *Fənnin predmeti və öyrənmə metodları*

Qısa icmal:

İqtisadi fəaliyyət sahələrinin təsnifatı və sistemlilik əlaqələri. Sənaye, kənd təsərrüfatı, tikinti, nəqliyyat, rabitə, elm, təhsil, səhiyyə, maliyyə və s. sahələrin qısa təsnifatını vermək, alt sistemlərini araşdırmaq. Ayrı-ayrı sahələrin statistik və iqtisadi təhlili, məlumat mənbələri, tədqiqat metodları və idarəetmə prinsiplərini şərh etmək. Sahələrarası əlaqələrdə statistik məlumat bazası olaraq, sahələrarası balans cədvəllərinin mahiyyətini açıqlanaq.

Oxu materialları (kitabın adı, müəlliflər və lazımı səhifələr göstərilməklə):

1. Milli iqtisadiyyatın əsasları. İ.Kərimli, Bakı, 2007
2. Kənd təsərrüfatının iqtisadiyyatı. A.Məmmədov. Bakı, 1992
3. Kənd təsərrüfatının idarə edilməsi, İ.Əhmədov Bakı, 2005
4. Aqrar sahədə iqtisadi tənzimləmənin aktual problemləri, V.Abbasov. Bakı, 2012

Mövzu № 2. *Milli sənayenin iqtisadi inkişafı*

Qısa icmal:

Milli sənaye istehsalı haqqında anlayış. Sənaye istehsalının əsas xüsusiyyətləri. Milli istehsalın ilkin şərtləri və iqtisadi potensialı: daxili və texnoloji potensial haqqında anlayış. Milli sənayenin strukturu, sənaye sahələrini fərqləndirən əsas əlamətlər. Sənaye sahələrinin qruplaşdırılması: əsas kapital üsurlərinin istehsalı, dövriyyə kapitalı üsurlərinin istehsalı, xalq istehlakı mallarının istehsalı sahələri haqqında məlumat. Sənayedə sahələrarası əlaqələr və sahələrarası balans məsələlərini şərh etmək.

Oxu materialları (kitabın adı, müəlliflər və lazımı səhifələr göstərilməklə):

1. Milli iqtisadiyyatın əsasları. İ.Kərimli, Bakı, 2007
2. Azərbaycanın iqtisadiyyatı. İ.Aliyev, Bakı, 1999
3. Kənd təsərrüfatının idarə edilməsi, İ.Əhmədov Bakı, 2005
4. Sənayenin iqtisadiyyatı, M.Hüseynov, Bakı, 2005

Mövzu № 3 *Sənayedə sahələrarası əlaqələr*

Qısa icmal:

Sənayedə sahələrarası əlaqələr, xarakterik xüsusiyyətləri. Sahələrarası balans və onun əsas göstəriciləri. Birbaşa və dolay istehsal xərcləri, onların xarakteristikası. Milli sənayedə struktur irəliləyişlərinin zəruriliyi. Ağır sənayenin inkişafında yeni münasibətlər. Maşınqayırma, dəzgahqayırma, hesablama texnikası və s. baza sahələrin inkişafı. Emal sənayesinin inkişafına yeni münasibətlər. Yüngül və yeyinti sənaye sahələrinin inkişaf zəruriliyi. Emal məhsullarının çeşidi və keyfiyyəti.

Oxu materialları (kitabın adı, müəlliflər və lazımı səhifələr göstərilməklə):

1. Milli iqtisadiyyatın əsasları. İ.Kərimli, Bakı, 2007
2. Azərbaycanın iqtisadiyyatı. İ.Aliyev, Bakı, 1999
3. Kənd təsərrüfatının idarə edilməsi, İ.Əhmədov Bakı, 2005
4. Sənayenin iqtisadiyyatı, M.Hüseynov, Bakı, 2005

Mövzu № 4 *Hasilat sənayesinin inkişafı.*

Qısa icmal:

Hasilat sənayesinin iqtisadi xarakteristikası. Sənaye müəssisələrinin faydalı qazıntı yataqlarına uyğun yerləşdirilməsi. Geoloji və sənaye ehtiyatlarının xarakteristikası, balans və balansarxası ehtiyatlar. Faydalı qazıntı yataqlarının iqtisadi məqsədəuyğunluğu, təbii və texniki xüsusiyyətləri. Hasiledici müəssisələrlə emaledici müəssisələrin yerləşmə istiqamətləri. Faydalı qazıntı yataqlarının texniki-iqtisadi göstəriciləri. İstehsal xərclərinin kəmiyyəti.

Oxu materialları (kitabın adı, müəlliflər və lazımi səhifələr göstərilməklə):

1. Milli iqtisadiyyatın əsasları. İ.Kərimli, Bakı, 2007
2. Azərbaycanın iqtisadiyyatı. İ.Aliyev, Bakı, 1999
3. Kənd təsərrüfatının idarə edilməsi, İ.Əhmədov Bakı,2005
- 4.Sənayenin iqtisadiyyatı, M.Hüseynov, Bakı,2005

Mövzu № 5 *Neft - qaz hasilatı və emalı sənayesinin iqtisadiyyatı*

Qısa icmal:

Neft hasilatı sənayesinin dünəni və bu günü. Dəniz neft yataqlarının inkişafı. Neft hasilatının perspektivləri. Neft konsorsiumları və sosial inkişaf inkişaf proqramları, neft və qaz hasilatının perspektivləri. Neft emalı və kimya sənayesinin müvcud vəziyyəti, əsas xammalları. Neft-kimya kompleksi anlayışı və sahələrarası əlaqələri. Neft-kimya sənayesinin əsas məhsulları: aralıq və son məhsullar.

Oxu materialları (kitabın adı, müəlliflər və lazımi səhifələr göstərilməklə):

1. Milli iqtisadiyyatın əsasları. İ.Kərimli, Bakı, 2007
2. Azərbaycanın iqtisadiyyatı. İ.Aliyev, Bakı, 1999
3. Kənd təsərrüfatının idarə edilməsi, İ.Əhmədov Bakı,2005
- 4.Sənayenin iqtisadiyyatı, M.Hüseynov, Bakı,2005

Mövzu № 6 *Yanacaq-enerji kompleksi sahələrinin iqtisadiyyatı*

Qısa icmal:

Yanacaq-enerji kompleksi sahələrinin mövcud vəziyyəti və inkişaf tendensiyaları. Su və istilik elektrik stansiyalarının inkişaf tendensiyaları, istehsal fəaliyyətinin iqtisadi xarakteristikası. Enerli istehsalının səmərəliliyi. Yanacaq-enerji kompleksi sahələrinin qarşılıqlı əlaqələri, enerjinin nəqli və satış infrastrukturalarının fəaliyyət prinsipləri. Alternativ enerji mənbələrinin zəruriliyi və inkişafı. Külək və günəş enerjisinin inkişafı və perspektivləri.

Oxu materialları (kitabın adı, müəlliflər və lazımi səhifələr göstərilməklə):

1. Milli iqtisadiyyatın əsasları. İ.Kərimli, Bakı, 2007
2. Azərbaycanın iqtisadiyyatı. İ.Aliyev, Bakı, 1999
3. Kənd təsərrüfatının idarə edilməsi, İ.Əhmədov Bakı,2005
- 4.Sənayenin iqtisadiyyatı, M.Hüseynov, Bakı,2005

Mövzu № 7 *Metal emalı və maşınqayırma sənayesi sahələrinin iqtisadiyyatı*

Qısa icmal:

Metal emalı və maşınqayırma sənayesi sahələrinin iqtisadi xarakteristikası. Metal emalı və maşınqayırma sənayesi kompleksi anlayışı, sistemlilik əlaqələri. Qara və əlvan metalurgiya sənayesinin xammalları və materialları. Filiz hasilatı və qara təkrarmetal emalı, xarakterik xüsusiyyətləri. Metal emalı və maşınqayırma sənayesinin aralıq və son məhsulları. Cihazqayırma və dəzgahqayırma sənayesi, inkişaf və sahələrarası əlaqələri.

Oxu materialları (kitabın adı, müəlliflər və lazımi səhifələr göstərilməklə):

1. Milli iqtisadiyyatın əsasları. İ.Kərimli, Bakı, 2007
2. Azərbaycanın iqtisadiyyatı. İ.Alıyev, Bakı, 1999
3. Kənd təsərrüfatının idarə edilməsi, İ.Əhmədov Bakı,2005
4. Sənayenin iqtisadiyyatı, M.Hüseynov, Bakı,2005

Mövzu № 8 *Yüngül sənaye sahələrinin iqtisadiyyatı*

Qısa icmal:

Yüngül sənaye sahələrinin təsnifatı və iqtisadi xarakteristikası. Yüngül sənaye sahələrinin komplekslik anlayışı, sistemlilik əlaqələri. Yüngül sənaye sahələrinin xammalları və materialları. Pambıq emalı, əyiricilik, toxuculuq və göndəri sənayesinin fəaliyyət prinsipləri, iqtisadi fəaliyyətin xarakterik xüsusiyyətləri. Yüngül sənaye sahələrinin aralıq və son məhsulları. Yüngül sənaye sahələrinin sahələrarası əlaqələri və inkişaf prioritetləri.

Oxu materialları (kitabın adı, müəlliflər və lazımi səhifələr göstərilməklə):

1. Azərbaycan iqtisadiyyatı, O.Nuri, Bakı, 2015
2. Milli iqtisadiyyatın əsasları. İ.Kərimli, Bakı, 2007 _____
3. Azərbaycanın iqtisadiyyatı. İ.Alıyev, Bakı, 1999
4. Sənayenin iqtisadiyyatı, M.Hüseynov, Bakı,2005

Mövzu № 9 *Qida sənayesi sahələrinin iqtisadiyyatı*

Qısa icmal:

Qida sənayesi sahələrinin təsnifatı və iqtisadi xarakteristikası. Qida sənayesi sahələrinin komplekslik anlayışı, sistemlilik əlaqələri. Qida sənayesi sahələrinin xammalları və materialları. Ət və süd emalı, meyvə-tərəvəz, un üyütmə və çörək-bulka məmulatı, çay emalı, şərəbçilik və tütün emalı sənayesinin fəaliyyət prinsipləri, iqtisadi fəaliyyətin xarakterik xüsusiyyətləri. Qida sənayesi sahələrinin aralıq və son məhsulları. Qida sənayesi sahələrinin sahələrarası əlaqələri və inkişaf prioritetləri.

Oxu materialları (kitabın adı, müəlliflər və lazımi səhifələr göstərilməklə):

1. Azərbaycan iqtisadiyyatı, O.Nuri, Bakı, 2015
2. Milli iqtisadiyyatın əsasları. İ.Kərimli, Bakı, 2007 _____
3. Azərbaycanın iqtisadiyyatı. İ.Alıyev, Bakı, 1999
4. Sənayenin iqtisadiyyatı, M.Hüseynov, Bakı,2005
5. Aqrar sahədə iqtisadi tənzimləmənin aktual problemləri, V.Abbasov. Bakı, 2012

Mövzu № 10 *Tikinti materialları və ağac emalı sənayesi sahələrinin iqtisadiyyatı*

Qısa icmal:

Tikinti materialları və ağac emalı sənayesi sahələrinin təsnifatı və iqtisadi xarakteristikası. Tikinti materialları və ağac emalı sənayesi sahələrinin komplekslik anlayışı, sistemlilik əlaqələri. Tikinti materialları və ağac emalı sənayesi sahələrinin xammalları və materialları. Tikinti materialları və ağac emalı sənayesinin fəaliyyət prinsipləri, iqtisadi fəaliyyətin xarakterik xüsusiyyətləri. Tikinti materialları və ağac emalı sənayesi sahələrinin aralıq və son məhsulları. Tikinti materialları və ağac emalı sənayesi sahələrinin sahələrarası əlaqələri və inkişaf prioritetləri.

Oxu materialları (kitabın adı, müəlliflər və lazımi səhifələr göstərilməklə):

1. Azərbaycan iqtisadiyyatı, O.Nuri, Bakı, 2015
2. Milli iqtisadiyyatın əsasları. İ.Kərimli, Bakı, 2007 _____
3. Azərbaycanın iqtisadiyyatı. İ.Alıyev, Bakı, 1999
4. Sənayenin iqtisadiyyatı, M.Hüseynov, Bakı,200

Mövzu № 11 *Aqrar-sənaye kompleksi sferaları və onun inkişafı*

Qısa icmal:

Aqrar-sənaye kompleksi anlayışı, tərkibi və strukturu. Sistemlilik əlaqələri və üç əsas sferalarının iqtisadi xarakteristikası. **1, 11, 111** sferaların tərkibi və strukturu. ASK-nın səmərəliliyi və son məhsulun artırılması yolları, aralıq və son məhsulun həcmnin müəyyənləşdirilməsi zəruriliyi. Natural və dəyər formasında son məhsulun strukturu. ASK-nın səmərəliliyini xarakterizə edən göstəricilər, iqtisadi və sosial səmərəlilik.

Oxu materialları (kitabın adı, müəlliflər və lazımi səhifələr göstərilməklə):

1. Aqrar-sənaye kompleksi sahələrinin iqtisadiyyatı və təşkili. Ə.Hacıyev Bakı, 2007
2. Kənd təsərrüfatının iqtisadiyyatı. A.Məmmədov. Bakı,1992
3. Kənd təsərrüfatının idarə edilməsi, İ.Əhmədov. Bakı,2005
- 4 Aqrar sahədə iqtisadi tənzimləmənin aktual problemləri, V.Abbasov. Bakı, 2012

Mövzu № 12 *Ticarət və ictimai iaşə sahələrinin iqtisadiyyatı*

Qısa icmal:

Ticarət fəaliyyətinin iqtisadi xarakteristikası, təsnifatı, xarakterik cəhətləri, məqsəd və vəzifələri. İqtisadi münasibətlər sistemində ticarətin rolu. Ticarətin istehsalla qarşılıqlı əlaqəsi. Topdan və pərakəndə satış sahələrinin fəaliyyət prinsipləri. Dövlət və özəl ticarət fəaliyyətinin tənzimlənməsi. Xarici ticarət əlaqələri və ticarət balansı. İctimai iaşə sahələrinin təsnifatı və fəaliyyət istiqamətləri. İqtisadi münasibətlər sistemində rolu.

Oxu materialları (kitabın adı, müəlliflər və lazımi səhifələr göstərilməklə):

1. Azərbaycan iqtisadiyyatı, O.Nuri, Bakı, 2015
2. Milli iqtisadiyyatın əsasları. İ.Kərimli, Bakı, 2007 _____
3. Azərbaycanın iqtisadiyyatı. İ.Alıyev, Bakı, 1999
4. Sənayenin iqtisadiyyatı, M.Hüseynov, Bakı,2005
5. Aqrar sahədə iqtisadi tənzimləmənin aktual problemləri, V.Abbasov. Bakı, 2012

Mövzu № 13 *Nəqliyyat və rabitə sahələrinin iqtisadiyyatı*

Qısa icmalı:

Nəqliyyat sahələrinin iqtisadi xarakteristikası və təsnifatı. İstehsal və mübadilədə nəqliyyatın rolu. Nəqliyyatda yol və xidmət infrastrukturalarının rolu. Avtomobil və dəniz nəqliyyatının inkişafı. Boru nəqliyyatının iqtisadi əlaqələr sistemində rolu. Sərnişin və yük daşımalarının inkişaf dinamikası və səmərəliliyi. Rabitə sahələrinin təsnifatı və inkişafı. Regional inkişafda və məhsuldar qüvvələrin yerləşməsində nəqliyyat və rabitənin rolu.

Oxu materialları (kitabın adı, müəlliflər və lazımi səhifələr göstərilməklə):

1. Azərbaycan iqtisadiyyatı, O.Nuri, Bakı, 2015
2. Milli iqtisadiyyatın əsasları. İ.Kərimli, Bakı, 2007 _____
3. Azərbaycanın iqtisadiyyatı. İ.Alıyev, Bakı, 1999
4. Sənayenin iqtisadiyyatı, M.Hüseynov, Bakı, 2005
5. Aqrar sahədə iqtisadi tənzimləmənin aktual problemləri, V.Abbasov. Bakı, 2012

Mövzu № 14 *Təbii resurslardan istifadə və ətraf mühitin qorunması sahələrinin inkişafı*

Qısa icmalı:

Təbii resurslardan istifadə və ətraf mühitin qorunmasının iqtisadi mahiyyəti və zərurətləri. Təbiətin mühafizəsi tarixi. Təbiətin mühafizəsinin sosial-iqtisadi əhəmiyyəti və əsas problemləri. Təbiətin mühafizəsinin ekoloji əsasları. Təbiətlə cəmiyyətin qarşılıqlı əlaqəsi. Təbii ehtiyatlar və bunlardan səmərəli istifadə. Faydalı qazıntılar, bitkilər və heyvanlar aləmindən istifadə. Əhali artımı və urbanizasiya, ərzaq və ərazi problemi. Torpağın mühafizəsi və su ehtiyatlarından istifadə məsələləri. Meliorasiya və irriqasiya tədbirləri. Suyun və atmosferin çirklənməsinin qarşısının alınması tədbirləri. Təbiətdən istifadənin hüquqi məsələləri.

Oxu materialları (kitabın adı, müəlliflər və lazımi səhifələr göstərilməklə):

1. Azərbaycan iqtisadiyyatı, O.Nuri, Bakı, 2015
2. Milli iqtisadiyyatın əsasları. İ.Kərimli, Bakı, 2007 _____
3. Azərbaycanın iqtisadiyyatı. İ.Alıyev, Bakı, 1999
4. Sənayenin iqtisadiyyatı, M.Hüseynov, Bakı, 2005

Mövzu № 15 *Xidmətlər və sosial infrastrukturaların iqtisadi fəaliyyəti*

Qısa icmalı:

İqtisadi fəaliyyət sahələri olaraq xidmətlər sferasının təsnifatı. Təhsil, səhiyyə, turizm və maliyyə xidmətlərinin ümumi xarakteristikası. Təhsil müəssisələrinin tərkibi maddi-texniki təchizat məsələləri. Təhsil sahələrində həyata keçirilən islahatlar və iqtisadi təminat. Təhsilin inkişafı üzrə Dövlət Strategiyası. Təhsil sferasının fəaliyyətini xarakterizə edən göstəricilər. Səhiyyə müəssisələrinin ümumi xarakteristikası və göstəriciləri. Turizm sektorunun ümumi xarakteristikası. Turizm sektorunun inkişafına təsir edən amillər. Maliyyə sferasının ümumi xarakteristikası: bank; sığorta və qiymətli kağızlar bazarının rolu və əhəmiyyəti. Maliyyə sistemində həyata keçirilən islahatlar və pul bazarına təsir imkanları.

Oxu materialları (kitabın adı, müəlliflər və lazımi səhifələr göstərilməklə):

1. Azərbaycan iqtisadiyyatı, O.Nuri, Bakı, 2015
2. Milli iqtisadiyyatın əsasları. İ.Kərimli, Bakı, 2007 _____
3. Azərbaycanın iqtisadiyyatı. İ.Alıyev, Bakı, 1999
4. Sənayenin iqtisadiyyatı, M.Hüseynov, Bakı, 2005